

Durmuş Hocaođlu

Etnik Problem ve Yatırım

Yeniçađ., “Analiz”., 24 Nisan 2006, Pazartesi., s.07
“Analiz” Sıra No: 386; 2006-048; Nisan-11

YENIÇAG

Günümüz konjonktürel ahvâl ve şerâiti çerçevesinde, en iyi şartlarda bile etnik problemlerin bütün bütüne ortadan kaldırılmasının pek de mümkün görünmediğini tekrar hâtırlatalım. İmdi, bu bir realite; bizim kabûl veya reddetmekliğimizden müstakil olarak ve sâdece Türkiye’ye münhasır olmayan bir vâkıa. Önceki iki yazıda Amerika’yı ve O’nun en büyük etnisitesi olan ve üstelik yerli değil muhâcir kitlelerden oluşan İspanikleri örnek vermiştik – tabiatıyla bu arada, sonradan gelme Amerikalıların, asıl Amerikalılar olan Kızılderili etnisitesini nasıl bir problem olmaktan çıkardığının üzerinde durmayacağız ama söylememek de hakkaniyetsizlik olur: Biçerek, doğrayarak. Bugün de İngiltereyi’yi hâtırlayalım: Aydınlanma’nın başladığı topraklar ve dünyada endüstriyel devrimi ilk defa gerçekleştiren sanâyi’ ülkesi olan İngilere’nin de etnisitesi var, tabiatıyla etnik problemi de; ne sınıâi kalkınma ve ne de eğitim, bu problemi yokedebilmiş bulunuyor, etnisite ve etnik problem hâlâ var, ama İskoçlar başka, O İskoçlar ki, Amerikalıların İspaniklerin mühimce bir kısmına İngilizce’yi kabûl ettirememesine karşılık, İngilizler İskoçça’yı İskoçya’dan neredeyse silip süpürmüşlerdir adetâ, lâkin buna rağmen yine de İskoç rûunu yok edememişler ve dahi bugün İskoçya, 1704 tarihli Birlik Antlaşması’ndan (Contract of Union) bu yana psişik olarak İngiltere’ye daha fazla bağlı hâlde gelmiş bulunmakta değildir; hattâ Avrupa Birliđi sürecinde, Avrupa Birliđi’nin “Fragmentasyon” (Parçalama) siyâseti sonucu, bağımsız kilisesi, bağımsız merkez bankası, parlamentosu, başbakanı gibi kurumlarıyla, daha bile aykırılaşmış olup, İngiltere’nin (daha doğrusu, Britanya’nın), siyâset literatürüne “Bölgele Devlet” (Regionalised State) olarak geçmesine sebep olacak mertebede İngiltere’den handiyse kopacak raddeye gelmişlerdir. Kezâ, İspanya da, İngiltere, Almanya ve Fransa âyarında olmasa da sınıâileşmede başarı kazanmış olmasına ve bütün demokratik tedbirlere karşılık, etnisite problemlerini halledilemek bir yana gırtlacağına kadar içine gömülmüş vaziyettedir ve her kıvılcığında biraz daha batmaktadır; öyle ki, Trükiye Cumhuriyetiđ anayasasında her vatandaşın “Türk” itlak olunması gibi, anayasasında her vatandaşının İspanyol itlak olunduğu bu ülke, bugün tam onyedii etnisiteye tahsis edilmiş onyedii otonom bölgeden oluşmuş bulunmakta olup, o da dünya siyâset literatürüne, bu sebeple, “Otonomiler Devleti” (State of Autonomies) olarak kaydedilmiş bulunmaktadı.

Görüldüđu gibi, mes’ele, çoğunluğunu komünistlikten dönme — bir komünist ne kadar dönebilirse o kadar ‘dönme’ olabilen — romantik liberallerin fantastik hülyâlarında kurguladıklarının aksine, ne eğitim ile “kökten ve kökenden” halledilebiliyor ve ne de yatırım ve kalkınma ile; hattâ, ortaya çıkan Bumerang te’siri, çok yerde, üzerine su sıkılan tutuşmuş kömür yığımları gibi daha da kontrol edilemez bir yangın niteliğine dönüşebiliyor.

O hâlde mes’ele Türkiye açısından “verip kurtulmak” ve/veya meselâ Murat Belge ve şürekâsı gibi “masaya oturmak” noktasına mı gelip dayanmıştır? Henüz kangren olmasa bile kangrene dönüşme istîdadı gösteren yara yine bu hâliyle kendi başına bırakılıp vıcık vıcık kurtlanmaya terkedilmeye devam edilecek olursa, üstelik bir de bir de “silâhı bırak masaya gel” çağrısı yapan bir başbakanın bulunduğu bir ülkede korkarım varılacak nokta bu; en azından biri bu.

Ancak henüz hâlâ değil ve henüz hâlâ ibre sağdan yana; git-gide sola kayıyor, ama sağdan yana. Suçlu ile suçsuzu dikkatle tefrîk ederek, âsîlerin başının mutlaka ve behemehâl topuzla ezilmesinin, kılıç çekenin mutlaka ve behemehâl kılıçla düşürülmesinin zarûretini ihmâl etmemek kaydıyla, medenî ve sivil şartlarda, medenî ve sivil tedbirler ve müdâhalelerle yapılabilecek çok şey var; problemi bir çırpıda silip süpürme mûcizesi göster(e)meyecek olsa da tahammül edilebilir eşik-altı, hattâ zaman içerisinde çok daha altı değerlere çekebilecek tedbirler ve müdâhalelerdir bunlar ve gerçekten de, eğitim ve kalkınma başta gelmektedir. Ama “öylesi” türden değil, “böylesi” türden.

“Böylesi” bir eğitim ve kalkınma, yâni, ezcümle şöyle: Evvelen, Türkçe dışında hiçbir etnik dilden radyo-tv yayınına izin verilmemesi gereklidir; burada tafsîl edilemeyecek sebeplere müstenîden, bu skandal ortadan kaldırılmadığı müddetçe başka hiçbir tedbir, etnik bilincin daha da bilenmesine ve etnikçiliğin milliyetçiliğe terfî etmesine mâni’ olamaz — ki bundan sonrası, zâten üzerinde konuşulamaz bir şeydir artık. Buna ilâveten, Türkçe’nin kesin ve tartışılmaz tekelinde, yaygın ve güçlü bir eğitim-öğretim ağı; sâdece Türkçe bilmeyen değil, Türkçe düşünmeyen, rüyalarını Türkçe görmeyen tek bir yurttaş bırakmamacasına. Bilhassa rüyayı Türkçe görmek; ne kadar mühim!

Ve sonra, münhasıran “Bölge”ye değil, bütün vatan sathına yatırım; bütün ülkeyi örümcek ağları gibi saran bir ulaşım ağı ve ciddî nüfus dağıtımı, diğer adıyla “harmanlama”; söz gelimi hâlis bir Türk şehri iken hızla Kürtleşme trendi gösteren Diyarbakır’da Kürt nüfus oranını Türkiye ortalamasına indirecek ve Kürtçe’yi tadrîcen ‘silecek’ bir harmanlama.

Değilse, o zaman bâri Başbakan’ın sözüne kulak vererek şu mâhut “silâhı bırak masaya gel” sloganı üzerinde düşünmekte geç kalmayalım.

